

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/7/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200737
Dátum vydania rozhodnutia: 16.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8015200737.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľky: C. C., E. XXX/X, K. T., t.č. D. XXX/XX, D. G., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. októbra 2015, č.k. 2Sd/57/2015-35, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. októbra 2015, č.k. 2Sd/57/2015-35, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom z 30. októbra 2015, č.k. 2Sd/57/2015-35, potvrdil rozhodnutie z 27. marca 2015, č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky zo dňa 17. marca 2015 o invalidný dôchodok podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Prílohu rozhodnutia tvorí Odborný posudok o invalidite zo 17. marca 2015.

Krajský súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, vykonal dokazovanie oboznámením sa s podaným návrhom, posudkovým spisom Sociálnej poisťovne, pobočka Vranov nad Topľou, stanoviskami účastníkov konania a ostatným spisovým materiálom. Z posudkového spisu zistil, že 21 ročná žiadateľka o invalidný dôchodok, ktorá má stredoškolské vzdelanie a ktorá do začatia správneho konania nikde nepracovala, požiadala o priznanie invalidného dôchodku z dôvodu, že viac ako 1 rok sa lieči u neurológa pre bolesť chrbtice s maximom v lumbálnej oblasti. Vyšetrením magnetickou rezonanciou lumbálnej chrbtice je popisované

vyklenutie lumbálnej medzistavcovej platničky L5/S1 s útlakom nervového koreňa ľahkého stupňa, ľahké degeneratívne zmeny stavcov, funkčné bez účinku na statiku a bez porúch chôdze. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určili posudkoví lekári sociálneho poistenia bolesti v driekovej oblasti chrbtice s občasným dráždením nervov a svalov podľa kapitoly XV. oddiel E písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20%. Posudkoví lekári sociálneho poistenia posúdili navrhovateľkou predložené správy z jej odborných vyšetrení: psychologické, psychiatrické, urologické, vyšetrenie na FRO oddelení. Z dôvodu, že posudzovaná sa u odborných lekárov dlhodobo nelieči, posúdenie ďalších diagnóz podľa prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení bolo predčasné.

Krajský súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by tieto závery vyvrátila, preto podľa § 250q ods. 2 OSP rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že neúspešnej navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie žiadajúc rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na nové konanie. Poukázala na konanie, v ktorom bol jej zdravotný stav nesprávne posúdený. Nesprávne boli vyhodnotené nálezy z 12. augusta 2015 a z 3. augusta 2015 z neurologického vyšetrenia a z FRO vyšetrenia. Opätovným vyšetrením posudkovým lekárom nebol jej zdravotný stav posúdený odborne a správne. Na základe takto súdom vyhodnotených dôkazov krajský súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne vec posúdil. Jej zdravotný stav sa v poslednej dobe zhoršil čo preukázala lekárskymi správami z ambulancie všeobecného lekára z 19. novembra 2015, z neurologického vyšetrenia z 25. novembra 2015, z imunoalergologického vyšetrenia z 20. novembra 2015 a z psychiatrického vyšetrenia z 19. novembra 2015.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť z dôvodov uvedených v preskúmanom rozhodnutí. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považovala odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Námietky uvádzané v odvolaní o neúplnom zistení jej zdravotného stavu a lekárske správy z novembra 2015 doložené po skončení dokazovania a vydaní rozsudku považuje odporkyňa za irelevantné.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Podľa § 491 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa ustanovenia § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) účinný od 01.07.2016 (1) konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok podľa § 70 a § 71 zákona o sociálnom poistení .

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1, 2, 3, 4 zákona o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 5, 6, 7, 8 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4., miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

Zo spisu krajského súdu a zo spisov správneho orgánu vyplýva, že navrhovateľka sa žiadosťou o invalidný dôchodok spísanou dňa 17. marca 2015 na Sociálnej poisťovni, pobočka Vranov nad Topľou, domáhala priznania invalidného dôchodku od 17. marca 2015.

Preskúmaným rozhodnutím z 27. marca 2015 č. XXX XXX XXXX X bola žiadosť o invalidný dôchodok zamietnutá. Primárnou úlohou posudkových lekárov sociálneho poistenia bolo posúdiť zdravotný stav žiadateľky ku dňu, od ktorého žiadala byť uznaná za invalidnú. Rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo posudkovými lekármi sociálneho poistenia zhodne určené podľa kapitoly XV. choroby podporného a pohybového aparátu, oddiel E dorzopatia, deformujúca dorzopatia a spondylopatia, položka 3 degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení. Pre toto rozhodujúce zdravotné postihnutie je zákonodarcom určená

20% - 35% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Posudkoví lekári sociálneho poistenia navrhovateľke určili 20% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Navrhovateľka posudkovým lekárom sociálneho poistenia preukázala, že má stredoškolské vzdelanie. Pred podaním žiadosti o invalidný dôchodok nikde nepracovala a viac ako rok sa liečila pre bolesti v krížoch s občasným vystreľovaním do pravej dolnej končatiny. Liečená bola ambulantne neurológom. Pre nezlepšenie stavu bolo indikované MRI vyšetrenie chrbtice, ktoré dokumentovalo vyklenutie stavcov L5/S1 vpravo. Pre takýto nález bola indikovaná operácia. Dňa 13. mája 2015 bola realizovaná čiastočná hemilaminektómia L5/S1 s odstránením sekvestora. Z dôvodu, že počas posudzovania posudkovým lekárom sociálneho poistenia dňa 29. mája 2015 liečba nebola ukončená, zdravotný stav žiadateľky nebolo možné pre účely invalidity spoľahlivo posúdiť. K rovnakému posudkovému záveru dospela aj posudková lekárka sociálneho poistenia odporkyne dňa 22. septembra 2015, kedy posudzovala zdravotný stav navrhovateľky aj na základe novo predložených správ zo psychiatrických vyšetrení z 8. augusta 2015 a 8. septembra 2015, z rehabilitačných vyšetrení z augusta 2015, neurologického vyšetrenia z 9. septembra 2015 a neurochirurgického vyšetrenia z 25. júna 2015 do 20. augusta 2015. Pre krátke obdobie od operácie preukázaný zdravotný stav nehodnotila. Pre 20% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť invalidita u menovanej nevznikla.

V súvislosti s predmetom konania, ktorým bol opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok, ktorou navrhovateľka žiadala byť uznaná za invalidnú od 17. marca 2015, odvolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že navrhovateľka predloženými správami z odborných vyšetrení právny nárok na priznanie dávky od 17. marca 2015 neosvedčila, s poukazom na to, že v čase od ktorého žiadala priznať invalidný dôchodok pre bolesti v bedrokrížovej chrbtici s propagáciou do ľavej dolnej končatiny sa viac ako 1 rok liečila pre bolesti, preto absolvovala MR vyšetrenie, ktoré nepreukázalo príznaky dráždenia nervov a svalov, poruchy hybnosti končatín ani atrofie svalov, a že počas posúdenia zdravotného stavu posudkovým lekárom sociálneho poistenia pobočky Vranov nad Topľou dňa 17. marca 2015 operačná liečba neurochirurgom nebola indikovaná.

Tak, ako to z vykonaného dokazovania správne zistil aj krajský súd, navrhovateľka bola v dňoch od 12. mája 2015 do 18. mája 2015 hospitalizovaná na Neurochirurgickej klinike UN L. Pasteura Košice. Počas tejto hospitalizácie bola dňa 13. mája 2015 realizovaná čiastočná hemilaminektómia L5/S1 s odstránením sekvestora.

Z dôvodu, že od tohto operačného zákroku uplynula veľmi krátka doba a liečba ukončená nebola, zdravotný stav posudkoví lekári sociálneho poistenia v období po 13. máji 2015 spoľahlivo posúdiť nemohli. Ku dňu 17. marec 2015, od ktorého dňa žiadala byť posudzovaná za invalidnú, jej nárok na invalidný dôchodok na základe predložených správ z odborných vyšetrení nevznikol.

Vzhľadom na uvedené dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1 OSP a § 492 ods. 2 SSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP, lebo navrhovateľka nebola v konaní úspešná a odporkyňa náhrada trov konania zo zákona nepatrí.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.